Opublikowano: Konstancin-Jeziorna (www.konstancinjeziorna.pl)

Mikroregion Urzecze

Nadwiślańska część gminy Konstancin-Jeziorna przynależy do Urzecza – gwarowo nazywanego Łurzycem – niezwykle barwnego regionu etnograficznego rozciągającego się po obu brzegach Wisły, pomiędzy dawnymi ujściami Pilicy i Wilgi a mokotowskimi Siekierkami i prawobrzeżną Saską Kępą.

Odrębna tożsamość

W osiemnastym wieku ludzi żyjących w dobrach oborskich poniżej wiślanej skarpy nazywano Urzyckimi, w dziewiętnastym stuleciu zaś odrębność podwarszawskiego Urzecza dostrzegała już większość polskich etnografów z Oskarem Kolbergiem na czele. Na ukształtowanie się odrębnej tożsamości modrych Łurzycoków wpłynęło szereg czynników. Przede wszystkim była to obecność Wisły, która wymusiła nierozerwalne związki mieszkańców z flisakami zwanymi tu orylami, olędrami (kolonistami z Fryzji, Pomorza i ziemi kujawskiej przybyłymi tu już w osiemnastym wieku) i rzecznym handlem.

Unikalna wspólnota

Miejscowa ludność, gospodarująca na żyznych ziemiach regularnie zalewanych przez Wisłę, tradycyjnie zajmowała się ogrodnictwem, sadownictwem oraz spławem towarów do Warszawy, Torunia, a nawet Gdańska. Określony typ osadnictwa (olędrzy, oryle), wspólnota losu (powodzie), a także nieograniczona dostępność do rynku warszawskiego przyczyniły się do wytworzenia unikatowej wspólnoty regionalnej, manifestującej się m.in. w pięknych wilanowskich strojach,

budownictwie i specyficznej nadrzecznej gospodarce. Tutejszy krajobraz kulturowy wyróżniał się szeregiem odrębnych cech, takich jak trytwy (wyniesione drogi na mokradłach), terpy (pagórki pod domami) czy bindugi (przystanie flisackie), niespotykanych lub bardzo rzadkich na sąsiednich „górnych polach”.

Wszystkim, którzy chcą dowiedzieć się więcej o Urzeczu polecamy Wirtualne Muzeum Konstancina oraz stronę internetową visitkonstancin.pl.

Gassy – przewóz zaprzęgów konnych (fot. Narodowego Archiwum Cyfrowe)

Adres źródłowy: https://www.konstancinjeziorna.pl/page/mikroregion-urzecze